

դնելով այնտեղ բարոյական զգացման մի սերմ, որ մեռնել չէ կարող, վաթսուներորդ հարիւրաւոր պոռուղ պիտի բերէ, եթէ չափազանց շատ չեն շուրջ պատուղ փշերն ու տատակները: Մեծ գործեր առհասարակ նա չէ կատարել. մի քանի տասնեակ տարիների ընթացքում անցել է նա միայն մեր այս մարդկանց անապատ աշխարհի մի ծայրից միւսը՝ իւր անձն իրրեւ կենդանի օրի նոկ ընծայելով, վկայութիւն գնելով ամենքի առաջ, թէ նախնեաց առաքինութիւնների մասին պատմածներն առանպելներ չեն, թէ հայութիւնը բարոյապէս իսպառ չէ մեռած, որովհետեւ այդպիսի առաքինիներ այսօր էլ կարող է արտագրել:

Այո՛, կիւրեղ Սրբազանի մահով աշխարհից հեռանում է մի հազուագիւտ հայ, մի իսկական հայ, մի տղամարդ, որ խօսքի ճշմարիտն ասել գիտէր, մի քրիստոնեայ, որի համար իւր հաւատն ու իւր բարոյական պարտքերը հնչուն բառեր չէին միայն. մի հոգեւորական, որի մասին ոչ ոք չի համարձակի ասել, թէ նա ձեւի համար էր սեղգեստ հագնում:

Եւ այժմ երբ անմահ հոգին, թօթափելով իւր վերայից մարմնաւորն ու անցողականը գալիս պատկերանում է մեր աչքին իւր տեական անանցանքի գծերով ու է որ երկիւղածութեամբ գլուխ չի խոնարհի այդ պատկառելի պատկերի առաջ, եթէ միայն նորա մէջ չէ մեռել բարոյական ըզգացման վերջին թռթիւրը, եւ ինչքան խորհրդաւոր է այդ պատկերը, ինչքան բազմախրատ ամենքիս համար: Մեզ հոգեւորականներիս ասում է նա. «պարտապան էք ոչ մարմնով ըստ մարմնոյ կեալ, զի եթէ ըստ մարմնոյ կեցէք մեռանելոց էք» — կը մեռնիք, եթէ հոգեւոր կեանքի համար ոչինչ չէք վաստակել, եթէ տեական, ապրելու ընդունակ ոչինչ ձեռք չէք բերել. կմեռնիք, եթէ նոյն իսկ ձեր փառքը աշխարհից աշխարհ պատմուի, բերնէ բերան անցնի, մի քանի սերունդ մնայ. «իսկ եթէ հոգւով զգործս մարմնոյ սպանանիցէք կեցցիք»: Մասնաւորապէս նորա աշակերտներին յորդորում է անլինջ դրոշմել այդ պատկերը իրենց յիշողութեան մէջ, ազերսել որ նորա հոգին իրենց վերայ ինչէ, պարտաճանաչ զգացումներ, առաքինի գործեր ներշնչէ: Եւ վերջապէս մխիթարում ու խրատ է կարգում քեզ, Հայոց Ժողովուրդ, մի վշատիւր, եթէ քո հարազատ բարեկամների, քո հաւատարիմ աշխատաւորների թիւը պակասում է. սովորիր

միայն արդար վաստակը գնահատել, աղնիւն ու առաքինին զանազանել ու բարձր դասել կեզծ ու պատիր շողոքորթութիւններից, քեզ համար անկեղծութեամբ ցաւով դառն խօսքը քայքայ համարիր՝ այն ժամանակ անպակաս կլինին քո միջից կիւրեղ եպիսկոպոսներ, անպակաս իրենց անուանը արժանի հոգեւորականներ: Իսկ երջանիկ հանգուցեալը ոչ մի կարօտ չունի այլ ևս այս աշխարհից. մենք միայն զեղտն զգացմամբ և լիբուռն բերանով նորա մարմնը յիշատակն օրհնել կարող ենք. օրհնես է արդարի յիշատակը, օրհնես, ամէն:

ՊԼԵՏՈՆԿԱՆԲ.

ՔԱՂՈՒԱԾԻՆԵՐ ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ,
ԿՈՆԴԱԿՆԵՐԻՅ.

Կոնդակ յանուն Կոնստանտինային Ատորախանայ հմրւ. 2187, որով հրամայէ վաւերական համարել զպատկն Գէորգայ Մակարեան Ուլուխանեանց:

Կոնդակ օրհնութեան և գոհունակութեան յանուն Յովհաննէս աւագ քահանայի Տէր Գալստեան և եղբօրն նորին Գալստի Տ. Գալստեան, սակս կառուցման Եկեղեցւոյ յԱխալքալուք գեղջ Գօրւոյ:

Կոնդակ յանուն պ. պ. Առաքելի Առափելեան, Սարգսի Իզրաշեան Ալեքսանդրի Տ. Յովհաննիսեան, Գնդ. Յովհաննիսի Քալանթարեան, Զաւատ բէգի Իշխանեան և Յակօբջան բէգի Խաչատրեան հմրւ. 4, որով կարգին առ ժամանակեայ կառավարիչ տնտեսական մասին թեմ. հոգեւոր Կարանոցի Արցախու:

Կոնդակ յանուն Սինօղի Ս. Էջմիածնի հմրւ. 19 որով հրամայի առաքել առ Վեհ. Հայրապետ զամենայն օրագիրս կաղմեալս ի Սինօղի:

Կոնդակ յանուն Սինոգի Ս. Էջմիածնի Հմր. 24, որով կարգին ի պաշտօն վանական կառավարութեան Մայր Աթոռոյ Գեր. Տ. Սարգիս եպիս. նախանգամ և բարեշնորհ Ղեւոնդ վրդ. Յովակիմեան և Թադէոս արեղայն Աբիւժեան Անգամբ:

Կոնդակ գոհունակութեան և օրհնութեան Հմր. 31 յանուն Տիկին Մարիամու Բէգթարէգեան և Օր. Աննայի Զիբախեան սակրս նուիրելոյ մի Հազար բարբիս յօգուտ սովելոց:

Կոնդակ յանուն Գեր. Առաջնորդին Տրփիսեաց Ս. Գէորգ Եպիսի. Հմր. 57, որով շնորհի նմա զԱրքեպիսկոպոսութեան պատիւ:

Կոնդակ յանուն նոյն Առաջնորդի, Հմր. 58, որով թոյլատրի նմա բանալ Օրիորդական Հոգևոր դպրոց ի Զաքարթալա քաղաքի:

Կոնդակ յանուն ճարտարապետ Նիկողայոսի Գրիգորեան, Հմր. 59, որով կարգի խնամակալ Նորաշէն դպրոցին Կուկիոյ Տրփիսեաց, և արտօնի կոչել զայն Գրիգորեան:

Կոնդակ Օրհնութեան և գոհունակութեան, Հմր. 77, յանուն Խորէն վարդապետի փորթուգալեան և ազգայնոցն Կիպրոսի, սակրս նուիրի ութ անգլիական ոսկւոյ յօգուտ սովելոց:

Կոնդակ յանուն Յովհաննէս աւագ քահանայի Տ. Գալստեան և Տիկին Ոսկեհատի Տ. Յովհաննէսեան (Մուրացան) Հմր. 78, որով կարգին խնամակալ օրիորդական դպրոցին Ախալքալակ գեղջ Գօրւոյ:

Կոնդակ յանուն Սինոգի Ս. Էջմիածնի Հմր. 102, վասն կտակի Հանգուցեալ Բժիշկ Տիգրանեանի Նոր Նախիջևանցւոյ:

Կոնդակ յանուն Յովհաննէս վարդապետի Շիրակունւոյ, Հմր. 105, որով փոխադրի նա պաշտօնիւ փոխանորդութեան ի Տաթևէ ի Գանձակ:

Կոնդակ յանուն Գրիգորիս վրդ. Տէր Յակոբեան Հմր. 106, որով կարգի փոխանորդ Հօտին Սիւնեաց ի տեղի Յովհաննէս վարդապետի Շիրակունւոյ:

Կոնդակ յանուն թեմ. Ատենին Վրաստանի և Իմերէթի, Հմր. 107, որով յայտնի փոխադրութիւն Գարեգին վարդապետի և Հաստատութիւն Յովհաննէս վարդապետի Շիրակունւոյ ի Գանձակ:

Կոնդակ յանուն Եղիշէ Մատթեանի, Հմր. 110, որով կարգի տեսուչ թեմ. դպր. Նուշոյ:

Կոնդակ յանուն Արիստակէս Եպիս. Դաւթեան Հմր. 115, որով կարգի Նախագահ Տպարանական Ժողովոյ Մ. Աթոռոյ և յանդամութիւն Ժողովոյն բարեհ. Կոմիտաս և Եղնիկ Աբեղայք:

Ռ Ռ Ռ Ս Ս Հ Ա Յ Ք.

Ա. Երեւանի թեմ.

ԿԻԻՐԵՂ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՍՐԱՊԵԱՆ.

Մարտի 8-ին յետ կարճատե Հիւանդութեան Նոր Նախիջևանում վախճանուեց Երևանի Փոխ-Թեմակալ Արքազան Կիւրեղ եպիսկոպոս Արապեան, որ Ահեհախառ Հայրապետի ուղեկիցներէից մինն էր. այս անուիրեալ լուրը խորին վիշտ պատճառեց ամէն դասակարգի ազգայնոց, որպէս և Մայր Աթոռոյ միաբանութեան:

Կիւրեղ Արքազան ծնուած էր 1844 թրուին Տաճկաստանի Կելվէ գիւղաքաղաքում որ պատկանում է ի կրօնականին Նիկոմիդիոյ Առաջնորդութեան. աշխարհական անունն Ալեքսան էր. նախնական կրթութիւն